

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ

أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا

الفرقان، الآية 74

عَمْرُو بْنُ سَعِيدٍ بْنِ الْعَاصِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ:

«مَا نَحَلَ وَالِدٌ وَلَدًا مِنْ نَحْلٍ أَفْضَلَ مِنْ أَدَبٍ حَسَنٍ»

الترمذي، بر، 33

Kıymetli Kardeşlerim!

Şüphesiz her insan, bu dünyada kendi nesebini ve zürriyetini devam ettirmek ister. Bu duygu fitridir. Yüce Allah “[...] ‘Eğer bize iyi ve sağlıklı bir çocuk verirken, elbette şükredenlerden olacağız.’ diye dua ederler.”¹ buyurmak suretiyle, insanın taşıdığı bu fitri duyguya işaret eder. Peygamberlerin ve salih kulların da salih evlatlar için dua ettiklerini Kur’an’dan öğreniyoruz. Çünkü çocuk sahibi olmak, sadece sevinç değil; aynı zamanda bir mesuliyettir. Dinimiz, çocuk terbiyesini hem ahlaki hem de hukuki bir sorumluluk olarak görmüştür. Buna bağlı olarak anne baba ile çocukları arasındaki münasebetler hem ahlaki hem de hukuki esaslara bağlanmıştır. Çocuğun dünyaya gelmesine vesile olan insanlar olarak anne babalar, çocuğun varlığını ciddiye almalı, iyi bir insan, dürüst ve samimi bir Müslüman olarak yetişmesi için her türlü gayret ve fedakârlığı göstermeli; çocuğun dünya ve ahiret mutluluğunu gözetmelidirler. İslam’ın bu hususta birinci derecede babayı sorumlu tuttuğunu görmekteyiz. Nitekim bir âyet-i kerîmede “**Ey iman edenler! Kendinizi ve ailenizi, yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun...**”² diye buyurulmaktadır. Bu ayeti izah eden müfessirler, çocukların ve diğer aile bireylerinin terbiye ve gözetiminden babanın sorumlu olduğu konusunda hemfikirler. Peygamber Efendimiz (s.a.v.) de “*Hepiniz çobansınız ve hepiniz güttüklerinizden sorumlusunuz...*”³ buyurarak, babanın bu husustaki sorumluluğuna dikkat çekmiştir. Ancak anne de bu sorumluluğa ortak. Çünkü ailenin iç düzeni, çocukların bakım ve yetiştirilmesi gibi hususlar onun da sorumluluk alanına dâhildir.

Muhterem Cemaat!

Ebeveyn sorumluluğunun bir gereği olarak, çocuklar anne babaları üzerinde birtakım haklara sahiptir. Bu haklar, hadîs-i şeriflerin ışığında şu şekilde özetlenebilir: Çocuk doğduğunda sağ kulağına ezan, sol

kulağına ise kamet okunmalıdır. Böylece çocuğun dünyaya varışı Allah’ın zikriyle olur. Ona güzel bir isim verilmesi de çocuk haklarından. Çünkü insan, hayatı boyunca bu isimle çağrılacak, öldükten sonra bu isimle anılacak ve ahirette de bu isimle çağrılacaktır.

Doğumunun yedinci gününde, imkânı olanlar tarafından akîka kurbanı kesilmelidir. Bu bir şükür kurbanıdır. Aynı gün çocuğun saçları tıraş edilir; saçlarının ağırlığına gümüş ya da bu miktara denk gelen para sadaka olarak verilir. Çocukların temiz ve helal rızıkla beslenmeleri, eğitimlerinin temin edilmesi, temel beceriler kazanmaları, ahlak ve edep eğitimi almaları ebeveynin görevleri arasındadır. Ayrıca çocuklara tevhid inancı, ibadetler, Peygamber ve Ehl-i Beyt sevgisi, Kur’an’a bağlılık, helal-haram bilinci ve akrabalık/arkadaşlık ilişkileri de öğretilmelidir. Bunlar çocuk terbiyesinde ihmal edilmemesi gereken temel hususlardandır.

Değerli Müminler!

Her çocuk, Allah’a inanma ve Ona bağlanma duygusuyla, fıtraten tertemiz bir hâlde dünyaya gelir. Yaratılışın özünde iyiliğe yönelme, güzeli arama ve hakikati bulma meyli vardır. Ancak bu fitrî pusula zamanla çevresel etkiler, aile tutumları ve medya gibi unsurlar nedeniyle zayıflayabilir; inanç, ahlak ve değerler değişime uğrayabilir. İşte bu noktada ebeveynlere büyük bir sorumluluk düşmektedir. Zira çocuklarımız yarınlarımızdır. Onların eğitimine yalnızca akademik açıdan değil psikolojik, sosyal ve kültürel yönlerden; özellikle de dinî ve ahlaki terbiye yönlerinden ilgi göstermek hepimizin vazifesidir. Gönüllerine iman, ihlâs ve güzel ahlak tohumları ekmeli, ihmal ve istismara karşı onları korumalıyız. Nitekim Yüce Mevlamız salih nesiller yetiştirme sorumluluğunu bize verirken şu hatırlatmada bulunur: “**Ve o kullar şöyle dua ederler: ‘Ey Rabbimiz! Bize eşlerimizden ve çocuklarımızdan göz aydınlığı olacak kimseler lütfet ve bizi takva sahiplerine önder eyle.’**”⁴ Ayrıca sevgili Peygamberimiz: “*Hiçbir baba, çocuğuna güzel ahlaktan daha değerli bir miras bırakamaz.*”⁵ diyerek anne babanın çocuklarına bırakabileceği en kıymetli mirasın ahlak olduğunu vurgulamaktadır.

Rabbimiz, evlatlarımızı güzel ahlakla yetiştiren, sadece ailesine değil, içinde yaşadığı topluma da faydalı olan, dünyada hayırla anılan, ahirette anne babasının yüzünü ak eden kullarından eylesin.

¹ A’râf suresi, 7:189

² Tahrîm suresi, 66:6

³ Müslim, İmâre, 20

⁴ Furkân suresi, 25:74

⁵ Tirmizî, Birr, 33

Aziz Kardeşlerim,

Gazze’de yaşanan tarifsiz acı her geçen gün daha da kötüleşiyor. Her gün yeni bir yıkım, her gün onlarca can kaybı... Çocuklar, yaşlılar, kadınlar — hepsi çaresizlik ve açlık içinde yaşam mücadelesi veriyor. Bir yanda bombalar durmaksızın yağıyor, diğer yanda açlık, susuzluk ve yokluk sessizce can alıyor. Uluslararası yardımlar bilinçli şekilde engelleniyor, yardım koridorları kapatılıyor. Ve tüm bunların ortasında, bir halk sessizliğe terk edilmiş, göz göre göre tüketiliyor.

Daha ne olması lazım? Daha kaç çocuk açlıktan toprağa düşmeli? Daha kaç sofraya boş kalmalı? Daha ne kadar susulmalı?

Bu acı, insanlığın yüreğine dokunmalı. Gazze için konuşmak, susanların arasına karışmamak, insan olmanın gereğidir.

Buradan çağrıda bulunuyoruz:

Artık sadece seyretmek değil, harekete geçme zamanıdır.

Başta Birleşmiş Milletler, İslam İşbirliği Teşkilatı ve tüm ilgili kurumlar olmak üzere, uluslararası toplum, geç olmadan sorumluluk almalıdır.

Harekete geçmek için daha kaç masum kadın ve çocuğun açlıktan ölmesi gerekiyor?

İnsanlık vicdanı daha ne kadar sessiz kalabilir? Sözümüz, sesimiz, çabamız ve dualarımız Gazze’nin yanındadır.

Allah’ım...

Gazze’deki kardeşlerimizi yalnız bırakma.

Onlara sabır, metanet ve selamet ihsan eyle.

Yardım ellerini onlara ulaştır.

Bize de izzetli, adil ve duyarlı bir duruş nasip eyle.

Zulmü durduracak adımları atabilmeyi, sessizliğe karşı haykırabilmeyi lütfet bizlere.

Kalbimizi merhametle, evimizi adaletle, ümmeti birlikle kuşat.

Âmin.